

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 18, 2022

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:807](#) 31-05-2022

Bijzondere voorwaarden naar aanleiding van kinderporno.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:799](#) 31-05-2022

Klacht delict binnen termijn geklaagd?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:798](#) 31-05-2022

Belang bij klacht, nu voorwerpen verdachte niet toebehoren?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:806](#) 31-05-2022

Is conservatoir beslag ex artikel 94a lid 2 Sv uitsluitend toegestaan als de daarmee samenhangende ontnemingsvordering betrekking heeft op wederechtelijk verkregen voordeel uit misdrijf waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:715](#) 31-05-2022

Tegenstrijdigheid uitspraak hof met betrekking tot compensatie voor overschrijding redelijke termijn.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:808](#) 31-05-2022

Dienen in strafzaak verbeurdverklaarde voorwerpen in mindering te worden gebracht op opgelegde betalingsverplichting, nu verbeurdverklaring ten tijde van uitspraak hof in ontnemingszaak nog niet onherroepelijk was?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:757](#) 24-05-2022

Bewijsklacht 'bewustheid' voorhanden hebben wapen en munitie.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:760](#) 24-05-2022

OM-cassatie en cassatie klagers. Is beschikking van rechtbank een eind- of tussenbeschikking? Opmerkingen over verschoningsrecht voor advocaten in dienstbetrekking.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:687](#) 24-05-2022

Is een Instagram-account een voor verbeurdverklaring vatbaar voorwerp?

RECHTSPRAAK

Dienen in strafzaak verbeurdverklaarde voorwerpen in mindering te worden gebracht op opgelegde betalingsverplichting, nu verbeurdverklaring ten tijde van uitspraak hof in ontnemingszaak nog niet onherroepelijk was?

Dienen in strafzaak verbeurdverklaarde voorwerpen in mindering te worden gebracht op opgelegde betalingsverplichting, nu verbeurdverklaring ten tijde van uitspraak hof in ontnemingszaak nog niet onherroepelijk was?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof ten onrechte, althans onvoldoende gemotiveerd, de waarde van de in de strafzaak verbeurdverklaarde voorwerpen in mindering heeft gebracht op de aan de betrokkene opgelegde betalingsverplichting. Het voert daartoe aan dat de verbeurdverklaring van die voorwerpen ten tijde van de uitspraak van het hof in de ontnemingszaak nog niet onherroepelijk was.

Het arrest van het hof in de strafzaak is als gevolg van de niet-ontvankelijkverklaring van het cassatieberoep bij het arrest van de Hoge Raad van 14 december 2021, zaaknummer 20/00381, onherroepelijk geworden. Nu de verbeurdverklaring bij onherroepelijke uitspraak is gelast, heeft het openbaar ministerie geen belang meer bij zijn klacht, zodat het cassatiemiddel niet tot cassatie kan leiden.

Opmerking verdient nog dit. In zijn arrest van 17 mei 2016, ECLI:NL:HR:2016:874, heeft de Hoge Raad het volgende vooropgesteld. Door verbeurdverklaring van voorwerpen die kunnen worden aangemerkt als opbrengst van een strafbaar feit, kan worden bereikt dat aan een veroordeelde wederrechtelijk verkregen voordeel wordt ontnomen. Wordt in zo'n geval ook de maatregel van ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel opgelegd, dan dient, in verband met het reparatoire karakter van die maatregel, de waarde van het onder de betrokkene in beslag genomen en in zijn strafzaak verbeurdverklaarde voorwerp in mindering te worden gebracht op de aan de betrokkene op te leggen betalingsverplichting.

Ter verduidelijking voegt de Hoge Raad daaraan nog het volgende toe. Ook als de hiervoor bedoelde verbeurdverklaring ten tijde van de uitspraak van de ontnemingsrechter nog niet onherroepelijk is, kan de ontnemingsrechter de waarde van de verbeurdverklaarde voorwerpen in mindering brengen op de aan de betrokkene op te leggen betalingsverplichting. De ontnemingsrechter is daartoe echter niet verplicht. In het geval dat de rechter de waarde van de verbeurdverklaarde voorwerpen niet in mindering brengt omdat de verbeurdverklaring nog niet onherroepelijk is, kan de betrokkene nadien – als de uitspraak waarin die verbeurdverklaring is uitgesproken, wel onherroepelijk is geworden – een verzoek doen als bedoeld in artikel 6:6:26 lid 1 Sv.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-05-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:808

Zaaknummer: 20/00307

Rechters: C. Caminada, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Tegenstrijdigheid uitspraak hof met betrekking tot compensatie voor overschrijding redelijke termijn.

Tegenstrijdigheid uitspraak hof met betrekking tot compensatie voor overschrijding redelijke termijn.

Het cassatiemiddel klaagt dat de uitspraak van het hof innerlijk tegenstrijdig is met betrekking tot de mate waarin het hof het ontnemingsbedrag heeft verminderd als gevolg van de geconstateerde overschrijding van de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de fase van de eerste aanleg.

In aanmerking genomen dat het hof in zijn overweging tot uitdrukking heeft gebracht dat het de overschrijding van de redelijke termijn in eerste aanleg zal compenseren door tien procent van het geschatte voordeel (zijnde een bedrag van € 53.817,58) in mindering te brengen op de betalingsverplichting, terwijl het hof volgens het dictum € 5.000 in mindering heeft gebracht, is de uitspraak van het hof in zoverre niet begrijpelijk. Nu de uitspraak geen uitsluitel geeft over de door het hof beoogde mate van compensatie kan de uitspraak wat betreft de opgelegde betalingsverplichting niet in stand blijven.

Het cassatiemiddel slaagt. De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de opgelegde betalingsverplichting ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel; wijst de zaak terug naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan; en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-05-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:715

Zaaknummer: 20/04217

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en C. Caminada

Advocaten: H.M.W. Daamen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Is conservatoir beslag ex artikel 94a lid 2 Sv uitsluitend toegestaan als de daarmee samenhangende ontnemingsvordering betrekking heeft op wederechtelijk verkregen voordeel uit misdrijf waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd?

Is conservatoir beslag ex artikel 94a lid 2 Sv uitsluitend toegestaan als de daarmee samenhangende ontnemingsvordering betrekking heeft op wederechtelijk verkregen voordeel uit misdrijf waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van de rechtbank dat conservatoir beslag in verband met een ontnemingsmaatregel die uitsluitend is gebaseerd op voordeel uit strafbare feiten waarvoor niet een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd, niet is toegestaan.

Bij de beoordeling van een klaagschrift van de beslagene dat is gericht tegen een beslag als bedoeld in artikel 94a lid 2 Sv, moet de rechter onderzoeken a. of er op het moment van zijn beslissing sprake is van verdenking van of veroordeling wegens een misdrijf waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd en b. of zich niet het geval voordoet dat het hoogst onwaarschijnlijk is dat de later oordelende strafrechter aan de klager, als betrokkene, een verplichting tot betaling van een geldbedrag ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel zal opleggen (vgl. HR 28 september 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL2823, r.o. 2.14).

Uit de tekst van artikel 94a lid 2 Sv volgt dat conservatoir beslag slechts op die bepaling kan worden gegrond als een strafbaar feit waarvan de beslagene wordt verdacht of waarvoor hij is veroordeeld een misdrijf oplevert waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd. Dat wil echter niet zeggen dat dit conservatoir beslag uitsluitend is toegestaan als de daarmee samenhangende ontnemingsvordering (mede) betrekking heeft op voordeel dat is verkregen uit het misdrijf waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden

opgelegd. Deze uitleg sluit aan bij de tekst van artikel 94a lid 2 Sv, in het bijzonder de daarin voorkomende woorden 'naar aanleiding van dat misdrijf', en is in lijn met de mogelijkheden die artikel 36e Sr biedt voor de ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel na een veroordeling.

Nu de klager ook is veroordeeld wegens opzetheling, waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd, staat de vaststelling van de rechtbank dat 'de ontnemingsvordering uitsluitend is gebaseerd op de diefstallen, en niet (mede) de opzetheling' niet in de weg aan het leggen van conservatoir beslag als bedoeld in artikel 94a lid 2 Sv. Het andersluidende oordeel van de rechtbank is onjuist.

Het cassatiemiddel slaagt. De Hoge Raad vernietigt de beschikking van de rechtbank en wijst de zaak terug naar de rechtbank Den Haag, opdat de zaak opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-05-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:806

Zaaknummer: 21/01289

Rechters: J. de Hullu

Advocaten: L.E.G. van der Hut, T. Kooijmans en M. Kuijer

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Belang bij klacht, nu voorwerpen verdachte niet toebehoren?

Belang bij klacht, nu voorwerpen verdachte niet toebehoren?

Het cassatiemiddel klaagt over de verbeurdverklaring van de in beslag genomen voorwerpen genoemd in het dictum van de uitspraak van het hof.

Onder 'het strafbare feit', 'het feit' en 'het misdrijf' in artikel 33a lid 1 Sr moet telkens het bewezen verklaarde feit worden verstaan. Voor verbeurdverklaring is vereist dat een van de in artikel 33a lid 1 Sr genoemde gronden zich voordoet ten aanzien van het bewezen verklaarde feit. (Vgl. HR 7 januari 2020, ECLI:NL:HR:2020:9.)

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over de verbeurdverklaring van de in beslag genomen klokken, hanger en horloges. In aanmerking genomen dat de raadvrouw van de verdachte op de terechtzitting in hoger beroep van 30 juni 2020 heeft aangevoerd dat deze horloges, de klokken en de hanger de verdachte in consignatie waren gegeven om te verkopen, heeft de verdachte geen belang bij deze klacht, aangezien de verbeurdverklaring van voorwerpen die hem niet (zouden) toebehoren als bedoeld in artikel 33a Sr hem niet in zijn vermogen treft (vgl. HR 12 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BZ1897). Het cassatiemiddel faalt in zoverre.

Het cassatiemiddel klaagt verder over de verbeurdverklaring van de in beslag genomen boot, een horloge van het merk Patek Philippe Nautilus 5980R, auto van het merk Audi en televisie. Blijkens zijn overwegingen heeft het hof kennelijk geoordeeld dat het onder 3 bewezen verklaarde gewoontewitwassen met betrekking tot deze voorwerpen is begaan en dat deze voorwerpen daarom vatbaar zijn voor verbeurdverklaring. Dit oordeel is niet onbegrijpelijk, in aanmerking genomen dat het hof onder 3 heeft bewezen verklaard dat de verdachte deze voorwerpen heeft verworven, voorhanden gehad, overgedragen en/of omgezet. Het cassatiemiddel is ook ten aanzien daarvan tevergeefs voorgesteld.

Het cassatiemiddel klaagt bovendien over de verbeurdverklaring van de in beslag genomen aanhanger, buitenboordmotor, vordering, geldbedragen, staatsloten en een horloge van het merk Rolex Daytona. Het hof heeft geoordeeld dat de bewezen verklaarde feiten met

betrekking tot deze voorwerpen, die aan de verdachte toebehoren, zijn begaan dan wel deze voorwerpen tot het begaan van de bewezen verklaarde feiten zijn vervaardigd of bestemd. Dit oordeel is zonder nadere motivering niet begrijpelijk. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat niet duidelijk is of het in beslag genomen horloge van het merk Rolex Daytona het onder 3 bewezen verklaarde horloge van het merk Rolex betreft, dat de overige genoemde voorwerpen niet in enig bewezen verklaard feit zijn vermeld en dat het hof geen vaststellingen heeft gedaan waaruit kan volgen dat de bewezen verklaarde feiten met betrekking tot deze voorwerpen zijn begaan dan wel deze voorwerpen tot het begaan van de bewezen verklaarde feiten zijn vervaardigd of bestemd. De uitspraak van het hof is in zoverre niet naar de eis der wet met redenen omkleed. Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, is het terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de verbeurdverklaring van de in beslag genomen aanhanger, buitenboordmotor, vordering, geldbedragen, staatsloten en het in beslag genomen horloge van het merk Rolex Daytona; wijst de zaak terug naar het gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak wat betreft de beslissing ten aanzien van deze in beslag genomen voorwerpen opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-05-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:798

Zaaknummer: 20/02125

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en C. Caminada

Advocaten: R. Zilver

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Klachtdelict binnen termijn geklaagd?

Klachtdelict binnen termijn geklaagd?

Wenk

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie belaging is bewezen verklaard, over de verwerping door het hof van het verweer dat het openbaar ministerie niet-ontvankelijk moet worden verklaard in de vervolging van de verdachte omdat niet tijdig een klacht in de zin van artikel 66 lid 1 Sr is ingediend.

Het hof heeft ten aanzien van de ontvankelijkheid van het openbaar ministerie in de vervolging overwogen dat de verdediging ter terechtzitting in hoger beroep heeft aangevoerd dat het openbaar ministerie niet-ontvankelijk dient te worden verklaard, nu het dossier geen klacht bevat. Het hof overweegt dat naar zijn oordeel het overduidelijk is dat het slachtoffer vervolging wenst. Het openbaar ministerie is ontvankelijk in de vervolging.

De Hoge Raad overweegt dat op grond van artikel 285b lid 2 Sr het misdrijf van belaging slechts op klacht vervolgbaar is. Op grond van artikel 66 lid 1 Sr kan de klacht worden ingediend gedurende drie maanden na de dag waarop de tot klachtgerechtigde kennis heeft genomen van het gepleegde feit. De klachtgerechtigde bij een delict als het onderhavige kan zijn bevoegdheid slechts gedurende de in de wet genoemde klachttermijn uitoefenen. Dat betekent dat in het geval dat voor het instellen van een vervolging een klacht is vereist en de klacht niet is ingediend binnen drie maanden nadat de klachtgerechtigde heeft kennisgenomen van het gepleegde delict, de vervolging daarop afstuit. Wanneer de klacht weliswaar niet voldoet aan alle formele wettelijke eisen of niet is ingediend bij de bevoegde ambtenaar, maar vaststaat dat de klachtgerechtigde de vervolging heeft gewenst, zal van die wens binnen die termijn van drie maanden moeten zijn gebleken (vgl. ECLI:NL:HR:2018:2242).

De Hoge Raad overweegt dat de raadvrouw heeft aangevoerd dat de klacht niet binnen de termijn van artikel 66 lid 1 Sr ingediend is en dat dit moet leiden tot de niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie in de vervolging. Het hof heeft het

verweer verworpen en heeft daartoe slechts overwogen dat ‘het overduidelijk is dat het slachtoffer (...) vervolging wenst’. De Hoge Raad oordeelt dat aldus de verwerping van het verweer ontoereikend is gemotiveerd, nu het hof geen vaststellingen heeft gedaan waaruit kan volgen dat aan het klachtvereiste is voldaan, bijvoorbeeld doordat al eerder een wens tot vervolging was geuit.

J.H.J. Verbaan, juni 2022

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-05-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:799

Zaaknummer: 21/00122

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: prof. mr. J.S. Nan en N. Gonzales Bos

Wetsartikelen: 66 Sr

RECHTSPRAAK

Bijzondere voorwaarden naar aanleiding van kinderporno.

Bijzondere voorwaarden naar aanleiding van kinderporno.

Wenk

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie bezit en vervaardigen van kinderporno is bewezen verklaard, over de door het hof opgelegde bijzondere voorwaarden.

Het hof heeft ten aanzien van de strafoplegging onder meer overwogen dat verdachte zijn buurmeisje van haar achtste tot haar dertiende levensjaar herhaaldelijk seksueel heeft misbruikt. De seksuele handelingen hebben plaatsgevonden in de opeenvolgende woonplaatsen/woningen van verdachte. Het meisje kwam regelmatig bij hem over de vloer, omdat verdachte in de eerste woning een buurman was en een vriend van de familie van het slachtoffer. Verdachte heeft aldus ernstig misbruik gemaakt van de kwetsbaarheid en beïnvloedbaarheid van een jeugdige, de lichamelijke integriteit van het meisje op grove wijze geschonden en het door de familie van het slachtoffer in hem gestelde vertrouwen zeer ernstig geschonden.

Voorts heeft verdachte een groot aantal kinderpornografische afbeeldingen in zijn bezit gehad en daarmee bijgedragen aan de instandhouding van een markt waarop dergelijk verwerpelijk en voor jeugdigen schadelijk materiaal wordt aangeboden. Het mag als algemeen bekend worden verondersteld dat kinderen door genoemd misbruik lichamelijke en psychische schade kunnen oplopen, hetgeen ook vele jaren later nog diepe sporen nalaat. Uit het onderzoek van de bij verdachte in beslag genomen gegevensdragers blijkt dat 70 procent van de kinderpornografische afbeeldingen minderjarigen onder de 12 jaar betreft. Het hof rekent dit de verdachte aan.

Verdachte heeft bovendien ook zelf kinderporno vervaardigd met afbeeldingen van jonge meisjes van wie de ouders vertrouwden dat zij bij hem veilig zouden zijn. Ook daarmee heeft hij een ernstige inbreuk gemaakt op de lichamelijke en geestelijke integriteit en de eerbaarheid van de slachtoffers.

Het hof houdt bij de strafoplegging rekening met een verdachte betreffend UJD van 13 oktober

2020. Hieruit blijkt dat de verdachte, weliswaar langer geleden, wegens ontucht met iemand beneden de leeftijd van 16 jaren onherroepelijk is veroordeeld tot een voorwaardelijke gevangenisstraf voor de duur van twee maanden.

Het hof houdt voorts rekening met een beknopt adviesrapport over de persoon van verdachte d.d. 15 februari 2012 alsook met twee retourzendingen uit 2012 en 2018 van de reclassering betreffende het opmaken van een nadere rapportage. Uit de laatste retourzending, die betrekking heeft op de onderhavige zaak nadat deze is teruggewezen door de Hoge Raad, blijkt dat verdachte alles behalve een meewerkende houding vertoonde. Dit heeft ertoe geleid dat de reclassering niet nader heeft kunnen rapporteren over de persoon van verdachte.

Ter terechtzitting van het hof heeft de raadsman naar voren gebracht dat verdachte thans een zeer slechte lichamelijke conditie heeft en vanwege fors overgewicht de deur bijna niet meer uitkomt.

Het hof heeft bij de bepaling van de straf als vertrekpunt de oriëntatiepunten voor straftoemeting en LOVS-afspraken genomen met betrekking tot artikel 240b Sr. Het hof neemt daarbij in aanmerking dat verdachte ook daadwerkelijk ontuchtige handelingen heeft gepleegd met een minderjarige terwijl hij in de positie van buurman en als vriend van de familie verkeerde. De oriëntatiepunten zijn niet van toepassing op de samenloop van zowel het bezit en het vervaardigen van kinderpornografisch materiaal als het daadwerkelijk verrichten van ontuchtige handelingen. Het hof is in dit geval dan ook van oordeel dat een deels onvoorwaardelijke vrijheidsstraf noodzakelijk is, omdat aard en ernst van het bewezen en strafbaar verklaarde door een lichtere strafrechtelijke afdoening van de zaak miskend zouden worden.

De Hoge Raad overweegt dat de uitspraak van het hof ten aanzien van de strafoplegging onder meer de volgende beslissingen bevat:

Veroordeelt de verdachte tot een gevangenisstraf voor de duur van dertig maanden.

Bepaalt dat een gedeelte van de gevangenisstraf, groot vijftien maanden, niet ten uitvoer zal worden gelegd, tenzij de rechter later anders mocht gelasten omdat de verdachte zich voor het einde van een proeftijd van twee jaren aan een strafbaar feit heeft schuldig gemaakt of de verdachte gedurende de proeftijd van twee jaren ten behoeve van het vaststellen van zijn identiteit geen medewerking heeft verleend aan het nemen van een of meer vingerafdrukken of geen identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 WID ter inzage heeft aangeboden of geen medewerking heeft verleend aan het reclasseringstoezicht, bedoeld in artikel 14c Sr, de medewerking aan huisbezoeken en het zich melden bij de reclasseringsinstelling zo vaak en zolang als de reclasseringsinstelling dit noodzakelijk acht daaronder begrepen, dan wel de

hierna te noemen bijzondere voorwaarde(n) niet heeft nageleefd.

Stelt als bijzondere voorwaarde dat de veroordeelde wordt verplicht om zich te onthouden van: (a) gedragingen die zijn gericht op internetomgevingen waarin kinderpornografisch materiaal kan worden verkregen en (b) gedragingen die zijn gericht op internetomgevingen waarin over seksuele handelingen met kinderen wordt gecommuniceerd.

Ten behoeve van de naleving van deze verplichtingen is veroordeelde verder verplicht zijn medewerking te verlenen aan het steekproefsgewijs laten controleren van zijn digitale gegevensdragers. De reclassering bepaalt in welke gevallen, op welke manier, door wie en wanneer de feitelijke controle plaatsvindt. Die medewerking dient uit het volgende te bestaan:

- veroordeelde moet maximaal tweemaal per jaar in het kader van die controle aan de reclassering en eventueel door de reclassering uitgenodigde politiemedewerkers de toegang verschaffen tot zijn woning;
- veroordeelde moet dan op verzoek van de reclassering al zijn digitale gegevensdragers ter beschikking stellen dan wel overhandigen aan de reclasserings- of politiemedewerkers;
- veroordeelde moet de reclassering dan wel de door hen uitgenodigde politiemedewerkers de toegang verschaffen tot alle aanwezige digitale gegevensdragers, bijvoorbeeld door het geven van de benodigde wachtwoorden.

Geeft opdracht aan de reclassering tot het houden van toezicht op de naleving van voormelde bijzondere voorwaarde en de veroordeelde ten behoeve daarvan te begeleiden.

De Hoge Raad overweegt dat artikel 14c lid 2 Sr, artikel 14c lid 1, 2, 3 en 6 Sr zoals dat luidde ten tijde van de bewezen verklaarde feiten en artikel 6:3:14 lid 1 en 3 Sv van belang zijn en haalt genoemde bepalingen aan. De Hoge Raad overweegt dat een bijzondere voorwaarde als bedoeld in voorheen artikel 14c lid 2 aanhef en onder 5° (oud) Sr en momenteel artikel 14c lid 2 aanhef en onder 14° Sr het gedrag van de veroordeelde moet betreffen (hierna ook: gedragsvoorwaarde). Het gaat daarbij om voorwaarden die strekken ter bevordering van goed levensgedrag van de veroordeelde of die een gedraging betreffen waartoe hij uit een oogpunt van maatschappelijke betamelijkheid gehouden moet worden geacht. Zo'n voorwaarde moet voldoende precies het daarin vervatte gedragsvoorschrift formuleren. Zij mag echter niet gedrag van de verdachte omvatten dat in feite overeenkomt met het meewerken aan door de politie uit te oefenen veelomvattende en ingrijpende dwangmiddelen (vgl.

ECLI:NL:HR:2020:1215). Een bijzondere voorwaarde waarvan de naleving niet onder alle omstandigheden afhankelijk is van het gedrag van de veroordeelde, kan niet worden gesteld (vgl. ECLI:NL:HR:2015:2981).

De Hoge Raad overweegt dat in ECLI:NL:PHR:2022:170 de vraag wordt opgeworpen welke uitleg moet worden gegeven aan deze omschrijving van de gedragsvoorwaarde. Daarover merkt de Hoge Raad op dat artikel 14c lid 2 aanhef en onder 14° Sr de rechter de mogelijkheid biedt om, naast de algemene voorwaarde uit lid 1 dat de veroordeelde zich binnen de proeftijd niet schuldig maakt aan een strafbaar feit, bepaalde gedragsvoorwaarden te stellen. Dat kan gebeuren in aanvulling op of in plaats van de overige in artikel 14c lid 2 Sr genoemde bijzondere voorwaarden. Onder 'voorwaarden die strekken ter bevordering van goed levensgedrag van de veroordeelde' moeten daarbij worden verstaan voorwaarden die strekken tot het voorkomen van strafbaar gedrag van de veroordeelde. Bij 'voorwaarden die een gedraging betreffen waartoe hij uit een oogpunt van maatschappelijke betamelijkheid gehouden moet worden geacht' gaat het om voorwaarden die een gedraging van de veroordeelde betreffen waartoe hij naar aanleiding van het bewezen verklaarde feit uit een oogpunt van maatschappelijke betamelijkheid gehouden is, bijvoorbeeld jegens slachtoffers van het bewezenverklaarde feit.

Op grond van artikel 14c lid 3 aanhef en onder b Sr is aan het stellen van een bijzondere voorwaarde van rechtswege onder meer de voorwaarde verbonden dat de veroordeelde medewerking verleent aan het reclasseringstoezicht, bedoeld in artikel 14c lid 6 Sr. Daarnaast voorziet artikel 6:3:14 Sv in voorschriften en bevoegdheden in verband met het toezicht op de naleving van aan een voorwaardelijke veroordeling verbonden voorwaarden. Deze regelingen staan er niet aan in de weg dat – voor zover dat, gelet op de mogelijkheden die de zожuist genoemde wettelijke bepalingen al bieden, aangewezen is – een gedragsvoorwaarde wordt gesteld die een gedraging van de veroordeelde betreft en die ertoe strekt het toezicht op (een) andere door de rechter op grond van artikel 14c lid 2 Sr gestelde bijzondere voorwaarde(n) mogelijk te maken of te bevorderen. Ook hierbij geldt dat het moet gaan om een voldoende precies geformuleerd gedragsvoorschrift. Dat gedragsvoorschrift mag niet verder strekken dan voor het toezicht op de naleving van de andere bijzondere voorwaarde(n) noodzakelijk is (vgl. ECLI:NL:HR:2021:1403).

De Hoge Raad oordeelt dat de door het hof gestelde bijzondere voorwaarde '- veroordeelde moet maximaal tweemaal per jaar in het kader van die controle aan de reclassering en eventueel door de reclassering uitgenodigde politiemedewerkers de toegang verschaffen tot zijn woning; - veroordeelde moet dan op verzoek van de reclassering al zijn digitale gegevensdragers ter beschikking stellen dan wel overhandigen aan de reclasserings- of politiemedewerkers; - veroordeelde moet de reclassering dan wel de door hen uitgenodigde politiemedewerkers de toegang verschaffen tot alle aanwezige digitale gegevensdragers, bijvoorbeeld door het geven van de benodigde wachtwoorden' niet voldoet aan genoemde eisen en daarom in strijd is met artikel 14c lid 2 aanhef en onder 5° (oud) Sr. Hoewel het hof

voldoende duidelijk tot uitdrukking heeft gebracht dat deze bijzondere voorwaarde het toezicht op de naleving van de bijzondere voorwaarden onder a en b beoogt te regelen, blijkt uit de voorwaarde immers niet op welke wijze de controles van de gegevensdragers mogen worden uitgevoerd en hoe is gewaarborgd dat de persoonlijke levenssfeer van de verdachte daarbij niet verdergaand wordt beperkt dan nodig is voor het beoogde toezicht.

J.H.J. Verbaan, juni 2022

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-05-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:807

Zaaknummer: 20/04188

Rechters: J. de Hullu, Y. Buruma, M.J. Borgers, J.C.A.M. Claassens en T. Kooijmans

Advocaten: A.C. Huisman

Wetsartikelen: 14c Sr en 24ob Sr

RECHTSPRAAK

Is een Instagram-account een voor verbeurdverklaring vatbaar voorwerp?

Is een Instagram-account een voor verbeurdverklaring vatbaar voorwerp?

Het cassatiemiddel klaagt dat het oordeel van de rechtbank dat de onder de klager in beslag genomen Instagram-accounts niet kunnen worden aangemerkt als – voor verbeurdverklaring vatbare – voorwerpen in de zin van artikel 94 lid 2 Sv van een onjuiste rechtsopvatting getuigt.

Op grond van artikel 94 lid 2 Sv zijn vatbaar voor inbeslagneming onder meer alle voorwerpen waarvan de verbeurdverklaring kan worden bevolen. Uit de bewoordingen van artikel 33a lid 4 Sr en de hiervoor onder 2.4 weergegeven wetsgeschiedenis volgt dat slechts zaken en vermogensrechten in de zin van artikel 1 van Boek 3 BW als voor verbeurdverklaring vatbare ‘voorwerpen’ kunnen worden aangemerkt. Voor het aannemen van de mogelijkheid van verbeurdverklaring – die ertoe leidt dat de Staat rechthebbende wordt op het betreffende voorwerp – is dus vereist dat het object van inbeslagneming is aan te merken als een zaak of als een vermogensrecht. Zaken zijn volgens artikel 2 van Boek 3 BW voor menselijke beheersing vatbare stoffelijke objecten. Volgens de – niet uitputtende – omschrijving van artikel 6 van Boek 3 BW zijn vermogensrechten rechten die, hetzij afzonderlijk hetzij tezamen met een ander recht, overdraagbaar zijn, of ertoe strekken de rechthebbende stoffelijk voordeel te verschaffen, ofwel verkregen zijn in ruil voor verstrekt of in het vooruitzicht gesteld stoffelijk voordeel (vgl. HR 6 december 2019, ECLI:NL:HR:2019:1909).

De rechtbank heeft geoordeeld dat een Instagram-account noch als een zaak noch als een vermogensrecht – en dus ook niet als een voorwerp in de hier bedoelde zin – kan worden aangemerkt. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting. Dat virtuele objecten die – kort gezegd – waarde vertegenwoordigen en overdraagbaar zijn onder omstandigheden wel als zo’n voorwerp zouden kunnen worden aangemerkt, maakt dat niet anders. De met het aanmaken van een persoonsgebonden Instagram-account geopende mogelijkheid voor de gebruiker om via een site of app beelden of andere gegevens uit te wisselen, is niet met dergelijke objecten gelijk te stellen.

Het cassatiemiddel is tevergeefs voorgesteld. De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-05-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:687

Zaaknummer: 21/01245

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en T. Kooijmans

Wetsartikelen: 94 Sv en 33a Sr

RECHTSPRAAK

OM-cassatie en cassatie klagers. Is beschikking van rechtbank een eind- of tussenbeschikking? Opmerkingen over verschoningsrecht voor advocaten in dienstbetrekking.

OM-cassatie en cassatie klagers. Is beschikking van rechtbank een eind- of tussenbeschikking? Opmerkingen over verschoningsrecht voor advocaten in dienstbetrekking.

Ontvankelijkheid van de cassatieberoepen

De beschikking van de rechtbank, waartegen de cassatieberoepen zich richten, betreft een beschikking die is gegeven in een beklagprocedure voor verschoningsgerechtigden in de zin van artikel 98 lid 4 Sv. Deze beklagprocedure betreft de behandeling van een klaagschrift dat is ingediend door een persoon met bevoegdheid tot verschoning en dat zich richt tegen een door de rechter-commissaris op grond van artikel 98 lid 3 Sv gegeven beschikking. Artikel 98, 552a en 552d Sv voorzien in de alsdan te volgen procesgang. Op hoofdlijnen weergegeven verloopt deze procedure als volgt. De rechter-commissaris beoordeelt of de inbeslagneming van de stukken of gegevens is toegestaan, gelet op het bepaalde in artikel 98 lid 1 Sv. Daarvoor moet de rechter-commissaris beoordelen of er bescheiden, brieven of andere stukken in beslag worden of zijn genomen ten aanzien waarvan een geheimhouder de bevoegdheid tot verschoning kan uitoefenen. Als de rechter-commissaris bepaalt dat de inbeslagneming is toegestaan, deelt hij de beslissing mee aan de verschoningsgerechtigde. Tegen de beslissing van de rechter-commissaris kan door de verschoningsgerechtigde een klaagschrift worden ingediend. Indien de beklagrechter tot het oordeel komt dat de inbeslagneming in strijd is met het verschoningsrecht, verklaart hij het klaagschrift ongegrond en bepaalt hij dat kennisneming van die stukken of gegevens niet is toegestaan. Komt de beklagrechter tot het oordeel dat de inbeslagneming is toegestaan, dan verklaart hij het beklag ongegrond.

Volgens artikel 445 Sv staat tegen beschikkingen beroep in cassatie alleen open in de gevallen in dat wetboek bepaald. Op grond van artikel 552d Sv kan tegen 'een beschikking ingevolge artikel 552a' door het openbaar ministerie en door de klager beroep in cassatie worden ingesteld. Onder 'een beschikking ingevolge artikel 552a' moet worden verstaan een

beschikking waarin de beklagrechter zich onbevoegd heeft verklaard tot kennisneming van het (inleidend) klaagschrift, de klager niet-ontvankelijk heeft verklaard in het (inleidend) klaagschrift, het beklag als bedoeld in artikel 552a Sv ongegrond heeft verklaard of dit beklag gegrond heeft verklaard en ‘de daarmee overeenkomende last’ heeft gegeven als in die bepaling bedoeld (vgl. HR 18 februari 2014, ECLI:NL:HR:2014:370). Daaronder kan, in het geval dat de hiervoor weergegeven procedure is gevolgd, ook worden begrepen een beschikking waarin de beklagrechter het beklag dat zich richt tegen de door de rechter-commissaris op grond van artikel 98 lid 3 Sv gegeven beslissing, gegrond of ongegrond heeft verklaard.

De rechtbank heeft onder meer overwogen dat zij ‘gelet op de beperkte omvang van de beslissing van de rechter-commissaris thans uitsluitend zal oordelen over de beslissing betreffende het zelfstandige verschoningsrecht van de in-house counsels’, dat op ‘verderstreckende verzoeken die zijn gedaan in die klaagschriften, zoals de teruggave van de geschriften’ nog niet zal worden beslist en dat het ‘verder aan de rechter-commissaris [is] om vast te stellen in welke periode de genoemde in-house counsels in de voor het onderzoek Etosha relevante periode feitelijk in Nederland hebben gewerkt, welke geschriften het resultaat zijn geweest van die werkzaamheden en te beslissen in hoeverre aan hen mogelijk nog een afgeleid verschoningsrecht toekomt’. Verder heeft de rechtbank overwogen dat ‘bij de beantwoording van de vraag in hoeverre het beslag op de geschriften mag voortduren of dat de geschriften aan de beslagene moeten worden teruggegeven de in deze beschikking gegeven uitgangspunten de rechter-commissaris tot leidraad moeten dienen, maar de feiten waarop die beslissing moet worden genomen nog nader zullen moeten worden onderzocht en vastgesteld’.

Gelet daarop houdt de beschikking van de rechtbank niet een beslissing van de beklagrechter in. Dat is niet anders wat betreft de beslissing dat het beklag van [klager 6] en dat van Shell voor zover dat betrekking heeft op [klager 6], ongegrond wordt verklaard. Deze beslissing moet blijkens de beschikking van de rechtbank zo worden verstaan dat [klager 6] weliswaar geen zelfstandig verschoningsrecht toekomt, maar dat de rechter-commissaris ook ten aanzien van [klager 6] nog moet beslissen of sprake is van een afgeleid verschoningsrecht.

De beschikking van de rechtbank is daarom te beschouwen als een tussenbeschikking (vgl. HR 20 januari 1987, ECLI:NL:HR:1987:AC9669). Omdat artikel 552d Sv noch een andere wetsbepaling voorziet in afzonderlijk cassatieberoep tegen een tussenbeschikking zoals die in deze zaak is gegeven, kunnen de klagers en het openbaar ministerie in de ingestelde beroepen niet worden ontvangen. Een andere opvatting – waarbij het openstaan van beroep in cassatie tegen een dergelijke tussenbeschikking afhankelijk zou zijn van het antwoord op de vraag of daarin al of niet een beslissing is opgenomen die, in de bewoordingen van de conclusie van de advocaat-generaal onder 6.9, als ‘een zelfstandige tussenstap in de beklagprocedure die op 16

februari 2018 door Shell is geïnitieerd' kan worden gezien – zou te zeer onzekerheid scheppen of het rechtsmiddel kan worden aangewend en daarmee aan de vereiste processuele duidelijkheid afbreuk doen.

Het vorenstaande brengt met zich dat de Hoge Raad niet toekomt aan de bespreking van de in de conclusie van de advocaat-generaal onder 6.15-6.28 aan de orde gestelde vragen of Shell kan worden aangemerkt als (afgeleid) verschoningsgerechtigde en, daarmee samenhangend, of Shell gerechtigd is op grond van artikel 98 lid 4 Sv een klaagschrift in te dienen tegen een door de rechter-commissaris op grond van artikel 98 lid 3 Sv gegeven beschikking.

Opmerkingen over het verschoningsrecht van advocaten in dienstbetrekking

De Hoge Raad ziet aanleiding enkele opmerkingen te maken over de vraag of en, zo ja, onder welke voorwaarden in strafzaken het verschoningsrecht toe kan komen aan een in Nederland of elders ingeschreven advocaat die in dienst is van een werkgever en binnen dat dienstverband uitsluitend optreedt voor die werkgever of in de groep met de werkgever verbonden rechtspersonen, en van wie de werkzaamheden in hoofdzaak zijn gericht op de uitoefening van de rechtspraktijk.

In de door de rechtbank aangehaalde zaak HvJ EU 14 september 2010, LJN BN8974, *NJ* 2010/629 heeft het HvJ EU enerzijds bevestigd, kort gezegd, dat wat betreft het Unierechtelijke mededingingsrecht een advocaat in dienstbetrekking geen verschoningsrecht toekomt (vanwege, samengevat, een gebrek aan onafhankelijkheid), doch anderzijds uitgemaakt dat het mededingingsrecht van de EU en het nationale mededingingsrecht naast elkaar van toepassing zijn en dat het Unierechtelijke rechtszekerheidsbeginsel dus niet ertoe verplicht voor beide types procedures identieke criteria te hanteren wat betreft de vertrouwelijkheid van communicatie tussen advocaten en cliënten. Deze uitspraak geldt dus niet buiten het Unierechtelijke mededingingsrecht.

In Nederland is reeds geruime tijd aanvaard dat een advocaat in dienstbetrekking werkzaam kan zijn (HR 10 november 1939, *Advocatenblad* 1940, p. 92/93, en HR 22 februari 1957, *NJ* 1957/212). Eveneens geruime tijd geleden heeft het College van Afgevaardigden van de Nederlandse Orde van Advocaten publiekrechtelijke regelingen vastgesteld waaraan de advocaat in dienstbetrekking en zijn werkgever zijn gebonden (de Verordening op de advocaat in dienstbetrekking van 17 juni 1977 en de Verordening op de praktijkuitoefening in dienstbetrekking van 27 november 1996).

Krachtens artikel 3 lid 3 van de laatstgenoemde Verordening is de werkgever van een advocaat in loondienst verplicht een professioneel statuut te ondertekenen en zich daarmee te verbinden om een onafhankelijke praktijkuitoefening te eerbiedigen en de ongestoorde

naleving van de beroeps- en gedragsregels van de advocaat te bevorderen, inclusief die met betrekking tot zijn geheimhoudingsplicht en verschoningsrecht.

Gezien de Nederlandse praktijk en de waarborgen die aldus in Nederland omtrent de wijze van praktijkuitoefening van advocaten in dienstbetrekking bestaan, is geen grond om aan een advocaat het verschoningsrecht te ontzeggen op grond van het enkele feit dat hij in dienstbetrekking werkzaam is.

De kring van advocaten die een beroep kunnen doen op het verschoningsrecht

Ook in strafzaken geldt dat aan een advocaat het verschoningsrecht niet kan worden ontzegd op de enkele grond dat hij in dienstbetrekking is. Wel zal moeten blijken dat ten aanzien van de praktijkuitoefening door de onder 4.1 bedoelde advocaat de waarborgen in acht zijn genomen met betrekking tot een onafhankelijke praktijkuitoefening en de ongestoorde naleving van de beroeps- en praktijkregels.

Een advocaat die in Nederland overeenkomstig artikel 1 Advocatenwet staat ingeschreven op het tableau van de Nederlandse Orde van Advocaten, kan de praktijk uitoefenen in dienst van een andere werkgever zoals bedoeld in artikel 5.9 aanhef en onder g Voda (Verordening op de advocatuur), zolang de advocaat binnen dat dienstverband uitsluitend optreedt voor die werkgever of in de groep met de werkgever verbonden rechtspersonen, en de werkzaamheden in hoofdzaak zijn gericht op de uitoefening van de rechtspraktijk. Met het oog op een onafhankelijke praktijkuitoefening en de ongestoorde naleving van de beroeps- en praktijkregels door de advocaat zijn deze werkgever en de werknemer (de advocaat) gehouden een professioneel statuut – gelijk aan het daartoe op grond van artikel 5.12 lid 3 Voda opgestelde en in de Regeling op de advocatuur neergelegde model – te ondertekenen, waarin de rechten en verplichtingen van werkgever en werknemer zijn neergelegd. Artikel 5.12 lid 1 Voda stelt het beschikken door de advocaat over dit statuut als (aanvullende) voorwaarde voor het kunnen uitoefenen door de advocaat van de praktijk in dienstverband. Aan deze advocaat komt – in relatie tot de werkzaamheden die hij in verband met de uitoefening van de rechtspraktijk heeft verricht ten behoeve van deze werkgever – alleen het verschoningsrecht toe als hij bij het verrichten van de werkzaamheden over dit statuut beschikt.

Onder de in de Advocatenwet gestelde voorwaarden kunnen andere dan in Nederland ingeschreven advocaten werkzaamheden bij wijze van dienstverrichting uitoefenen, dan wel in Nederland onder de oorspronkelijke beroepstitel permanent werkzaam zijn. Die voorwaarden zijn uitgewerkt in § 2a respectievelijk § 2b van de Advocatenwet. Het gaat hierbij telkens om personen die niet overeenkomstig artikel 1 Advocatenwet op het tableau van de Nederlandse Orde van Advocaten als advocaat in Nederland zijn ingeschreven, maar die wel

in een andere lidstaat van de Europese Unie, in een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte of in Zwitserland gerechtigd zijn hun beroepswerkzaamheden uit te oefenen onder de benaming advocaat of een daarmee overeenkomstige benaming in de taal of in een van de talen van de staat van herkomst (artikel 16b respectievelijk artikel 16h lid 1 Advocatenwet).

De verdere voorwaarden voor het bij wijze van dienstverrichting uitoefenen van werkzaamheden door deze andere dan in Nederland ingeschreven advocaten – in artikel 16c Advocatenwet aangeduid als ‘bezoekende advocaten’ – komen erop neer dat de voor in Nederland ingeschreven advocaten geldende beroepsregels in acht moeten worden genomen (artikel 16d lid 2 Advocatenwet en artikel 16f Advocatenwet; in de laatstgenoemde bepaling wordt daarbij bepaald dat deze beroepsregels alleen toepasselijk zijn ‘voor zover zij kunnen worden nageleefd door een advocaat die niet in Nederland is gevestigd en de naleving ervan objectief gerechtvaardigd is ten einde in Nederland de behoorlijke uitoefening van de werkzaamheden van advocaten, de waardigheid van het beroep en de inachtneming van de bedoelde regels inzake onverenigbaarheid te verzekeren’). Voor degene die in Nederland onder de oorspronkelijke beroepstitel permanent werkzaam is en die zich daartoe op grond van artikel 16h lid 1 Advocatenwet heeft laten inschrijven, geldt op grond van artikel 16k lid 1 Advocatenwet dat hij voor alle werkzaamheden die hij in Nederland uitoefent aan dezelfde beroeps- en gedragsregels en aan dezelfde voorwaarden is onderworpen als een advocaat dienovereenkomstig artikel 1 Advocatenwet op het tableau van de Nederlandse Orde van Advocaten in Nederland is ingeschreven.

Een en ander brengt met zich dat een persoon die op grond van § 2a respectievelijk § 2b van de Advocatenwet is gerechtigd in Nederland werkzaamheden te verrichten, moet beschikken over het in artikel 5.12 lid 1 Voda bedoelde statuut, voor zover het daarbij gaat om de uitoefening van de praktijk in dienst van een werkgever als bedoeld in artikel 5.9 onder g Voda. Aan die persoon komt – in relatie tot de juridische dienstverlening die hij in zijn hoedanigheid van advocaat heeft verricht ten behoeve van deze werkgever – alleen het verschoningsrecht toe als hij ten tijde van de werkzaamheden over dit statuut beschikt. Aan dit vereiste wordt ook voldaan als deze persoon kan aantonen dat hij beschikt over een naar het recht van het land van herkomst gesloten overeenkomst met de werkgever, die weliswaar niet volledig gelijk is aan het daartoe op grond van artikel 5.12 lid 3 Voda opgestelde en in de Regeling op de advocatuur neergelegde model, maar wel gelijkwaardige garanties biedt voor een onafhankelijke praktijkuitoefening en de ongestoorde naleving van de beroeps- en praktijkregels door de advocaat.

In andere gevallen – dat wil zeggen: gevallen waarin de beroepsbeoefenaar niet in Nederland als advocaat is ingeschreven en ook niet werkzaamheden heeft verricht op de wijze zoals

onder 4.4.3 besproken – geldt dat het verschoningsrecht alleen in Nederland kan worden ingeroepen ten aanzien van werkzaamheden als advocaat, als (i) deze buitenlandse advocaat naar het recht van het land van herkomst in relatie tot de betreffende werkzaamheden verschoningsgerechtigd is, en (ii) gesteld dat die werkzaamheden in Nederland zouden zijn verricht door een in Nederland ingeschreven advocaat, het verschoningsrecht eveneens zou kunnen worden ingeroepen. Wanneer het dan gaat om werkzaamheden die zijn verricht ten behoeve van een werkgever als bedoeld in artikel 5.9 onder g Voda, komt aan de betreffende persoon alleen het verschoningsrecht toe als een overeenkomst bestaat met de werkgever die gelijkwaardige garanties biedt voor een onafhankelijke praktijkuitoefening en de ongestoorde naleving van de beroeps- en praktijkregels door de advocaat als het in artikel 5.12 lid 1 Voda bedoelde statuut. Het is aan de betreffende beroepsbeoefenaar om genoegzaam aan te tonen dat aan deze voorwaarden wordt voldaan en zo nodig zorg te dragen voor de vertaling van de daartoe benodigde stukken.

De reikwijdte van het verschoningsrecht

Ook als iemand behoort tot de kring van advocaten die een beroep kunnen doen op het verschoningsrecht, betekent dit nog niet dat hem daadwerkelijk een verschoningsrecht toekomt. Een advocaat kan zich immers slechts op zijn verschoningsrecht beroepen omtrent hetgeen waarvan de wetenschap aan hem als zodanig is toevertrouwd. Een advocaat komt daarom alleen een verschoningsrecht toe met betrekking tot de wetenschap die hij in de normale uitoefening van zijn beroep heeft verkregen, dat wil zeggen wat hem is toevertrouwd in het kader van zijn juridische dienstverlening aan een rechtzoekende die zich tot hem heeft gewend vanwege zijn hoedanigheid van advocaat. (Vgl. HR 12 oktober 2010, ECLI:NL:HR:2010:BN0526 en HR 10 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3258.)

Dit uitgangspunt geldt onverkort als het gaat om een in Nederland of elders ingeschreven advocaat die in dienst is van een werkgever en binnen dat dienstverband uitsluitend optreedt voor die werkgever of in de groep met de werkgever verbonden rechtspersonen. Ook dan kan de advocaat zich uitsluitend op een verschoningsrecht beroepen ten aanzien van wat hem is toevertrouwd vanwege zijn hoedanigheid van advocaat en dus in het kader van de werkzaamheden als advocaat die zijn gericht op de uitoefening van de reguliere rechtspraktijk. Of daarvan sprake is, zal van geval tot geval moeten worden beoordeeld, waarbij met name van belang is of de door de advocaat verrichte werkzaamheden verband houden met een aanhangige of te verwachten procedure. In gevallen waarin de inhoud van in beslag genomen stukken niet duidt op een zodanige uitoefening van de rechtspraktijk, zal het beroep op het verschoningsrecht moeten falen (vgl. HR 10 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3258).

De beslissing

De Hoge Raad verklaart de beroepen niet-ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-05-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:760

Zaaknummer: 21/01227

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma, A.L.J. van Strien, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: D.R. Doorenbos

Wetsartikelen: 94 Sv

RECHTSPRAAK

Bewijsklacht ‘bewustheid’ voorhanden hebben wapen en munitie.

Bewijsklacht ‘bewustheid’ voorhanden hebben wapen en munitie.

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat de verdachte wapens voorhanden heeft gehad als bedoeld in artikel 26 Wet wapens en munitie (WWM). Meer in het bijzonder klaagt het cassatiemiddel over het oordeel van het hof dat de verdachte zich bewust is geweest van de aanwezigheid van die wapens.

In zijn arrest van 31 maart 2020, ECLI:NL:HR:2020:504 heeft de Hoge Raad het volgende overwogen:

‘Voor een veroordeling van het – als pleger – voorhanden hebben van een wapen of munitie is vereist dat de verdachte het wapen of de munitie bewust aanwezig had. De in de rechtspraak van de Hoge Raad in dit verband gebruikte aanduiding van “een meerdere of mindere mate” van bewustheid geeft aan dat de verdachte zich bewust was van de (waarschijnlijke) aanwezigheid van het wapen of de munitie, zonder dat die bewustheid zich hoeft uit te strekken tot de specifieke eigenschappen en kenmerken van het wapen of de munitie of tot de exacte locatie van dat wapen of die munitie. Voor het bewijs van dergelijke bewustheid geldt dat daarvan ook sprake kan zijn in een geval dat het niet anders kan dan dat de verdachte zulke bewustheid heeft gehad (vgl. HR 20 september 2011, ECLI:NL:HR:2011:BP5992).’

Het hof heeft vastgesteld dat in de schuur die bij de woning van de verdachte hoort, twee wapens zijn aangetroffen. Het hof heeft geoordeeld dat het niet anders kan dan dat de verdachte bewust die wapens aanwezig heeft gehad. Daarbij heeft het hof in aanmerking genomen dat de verdachte de gebruiker is van die bij zijn woning behorende schuur. Verder heeft het hof in zijn oordeel betrokken dat het weliswaar aannemelijk is dat meerdere mensen toegang tot de schuur hebben gehad, maar dat het niet aannemelijk is dat een ander buiten medeweten van de verdachte wapens, in combinatie met een aanzienlijke hoeveelheid andere dubieuze voorwerpen, in de schuur heeft achtergelaten, gelet op het risico dat bij het achterlaten van dergelijke voorwerpen bij een persoon zonder die erin te kennen, die persoon na ontdekking van de voorwerpen zich daarvan ontdoet of naar de politie stapt. Dit oordeel is

echter niet zonder meer begrijpelijk, in het bijzonder gelet op wat daarover door of namens de verdachte is aangevoerd en in aanmerking genomen dat het hof voor het bewijs de verklaring van de verdachte heeft gebruikt dat hij de week voorafgaand aan de doorzoeking op vakantie is geweest.

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld. De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-05-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:757

Zaaknummer: 21/01316

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en M. Kuijer

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 26 WWM